

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W GIMNAZJUM NR 3 IM. JANA PAWŁA II W HRUBIESZOWIE

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII ZAWIERA:

- I. CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO.
- II. NARZĘDZIA I CZĘSTOTLIWOŚĆ POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW.
- III. KONTRAKT ZAWARTY MIĘDZY UCZNIAMI A NAUCZYCIELEM.
- IV. ZASADY USTALANIA OCENY CZĄSTKOWEJ.
- V. ZASADY USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ.
- VI. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW.
- VII. ZASADY WSPÓLDZIAŁANIA Z UCZNIEM I RODZICAMI W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA.

I. CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pobudzanie uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, wspieranie motywacji.
3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności ucznia za osobiste postępy.
4. Dostarczenie rodzicom bieżącej informacji o osiągnięciach ich dzieci oraz trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach – wskazanie kierunków dalszej pracy.
5. Dostarczenie nauczycielowi możliwie precyzyjnej informacji o poziomie osiągnięcia przyjętych celów kształcenia.
6. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. NARZĘDZIA I CZĘSTOTLIWOŚĆ POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

- A) sprawdzian wiadomości i umiejętności – po każdym zrealizowanym dziale
- B) odpowiedź ustna – co najmniej raz w semestrze
- C) praca domowa w zeszycie przedmiotowym – co najmniej raz w semestrze
- D kontrola estetyki zeszytu przedmiotowego – raz w semestrze
- E) prace samodzielne długoterminowe – na bieżąco
- F) aktywność na lekcji – na bieżąco
- G) osiągnięcia w konkursach przedmiotowych – wg potrzeb.

Propozycje prac samodzielnych długoterminowych:

- referat z własnymi refleksjami
- prowadzenie hodowli drobnych zwierząt lub roślin udokumentowane dziennikiem hodowli
- gromadzenie zbiorów przyrodniczych
- wykonywanie zielników
- wykonywanie albumów
- wykonywanie pomocy dydaktycznych (modele, tablice dydaktyczne, karty pracy)

III. KONTRAKT ZAWARTY MIĘDZY UCZNIAMI A NAUCZYCIELEM

1. Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia cały PSO na pierwszej lekcji biologii w danym roku szkolnym oraz wymagania na poszczególne stopnie z danego działu programowego przed rozpoczęciem jego realizacji.

2. Uczeń jest oceniany zgodnie z przyjętymi wymaganiami w myśl zasady sprawiedliwości, z możliwością stworzenia indywidualnego programu „naprawy „.

3. Sprawdziany są obowiązkowe. Nauczyciel zapowiada je co najmniej tydzień wcześniej, wpisuje do dziennika, omawia ich zakres i kryteria wymagań.

4. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z uzasadnionych przyczyn, ustala z nauczycielem ponowny termin (nie dłuższy niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły).

5. W przypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu z nieuzasadnionych powodów, pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

6. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu 2 tygodni od rozdania prac.

7. Uczeń może poprawić każdą ocenę niekorzystną ze sprawdzianu, kartkówki, odpowiedzi, pracy domowej itp. w ciągu 2 tygodni od otrzymania oceny, a nota z poprawy jest ostateczną, wpisaną obok pierwotnej.

8.Kartkówka obejmuje materiał z co najwyżej 3 ostatnich lekcji, może ale nie musi być zapowiedziana.

9.Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, które obejmuje odpowiedź, brak pracy domowej, brak zeszytu przedmiotowego. Nie obejmuje ono sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek. Powinno być zgłoszone po sprawdzeniu obecności.

10.Nie ocenia się ucznia w trudnej sytuacji życiowej.

11.Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową

12.Każda ocena wystawiana przez nauczyciela jest jawna i uzasadniona.

13.Oceny z odpowiedzi ustnej są wpisywane do zeszytu przedmiotowego.

14.Oceny semestralna i końcoworoczna wystawiane są na podstawie wszystkich ocen cząstkowych i nie są ich średnią arytmetyczną.

15.W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc. Jeżeli będzie to konieczne, wspólnie ustalą program wspomagający.

16.Uczeń ma prawo znać wynik sprawdzianu, kartkówki, pracy domowej lub pracy długoterminowej w ciągu 2 tygodni.

17.Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej mają obniżony poziom wymagań edukacyjnych.

18.Uczeń ma prawo obejrzeć swoje ocenione prace pisemne, które po dokonaniu poprawy, zwraca nauczycielowi. Są one przechowywane do końca roku szkolnego, mogą być udostępnione do wglądu rodzicom.

19.Zachowanie ucznia nie ma wpływu na ocenę z przedmiotu.

IV. ZASADY USTALANIA OCENY CZĄSTKOWEJ

1. Wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii biologicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi przez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice graficzne), lub wykonanie wykresu, rysunku itp. oraz płynność wypowiedzi.

Kryteria ocen:

- **celujący** – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny.
- **bardzo dobry** – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.
- **dobry** – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.
- **dostateczny** – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.
- **dopuszczający** – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela.
- **niedostateczny** – uczeń nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

2. Prace pisemne:

A) sprawdziany – obejmują materiał z jednego działu. Mają formę testu (zadania zamknięte i otwarte) lub zawierają kilka zadań o charakterze opisowym. Wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów.

B) kartkówki – obejmują materiał z 3 ostatnich lekcji. Składają się z kilku krótkich pytań, które są punktowane.

Progi procentowe poszczególnych ocen wg skali punktowej :

celujący – powyżej 100 %
bardzo dobry - więcej niż 91%
dobry – 76-90%
dostateczny - 56-75 %
dopuszczający - 31-55 %
niedostateczny - 0-30 %

C) praca domowa – przy ocenie bierze się pod uwagę: zrozumienie tematu, stopień wyczerpania materiału, sposób prezentacji (selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych, własne refleksje), poprawną polszczyznę (ortografia, styl), konstrukcję pracy i jej szatę graficzną (odpowiednie proporcje, estetyka, czytelność) oraz samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł wiedzy.

3. Prace samodzielne długoterminowe – przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę: samodzielność, wartość merytoryczna, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, sposób prezentacji wyników, korzystanie z materiałów źródłowych i sprzętu, precyzyjność, stopień zaangażowania i możliwości ucznia.

4. Aktywność na lekcji – przy ocenie bierze się pod uwagę: wiedzę i umiejętności, systematyczność, samodzielność, zaangażowanie, odkrywczność, możliwości ucznia.

5. Udział w konkursach przedmiotowych – ocenia się następująco:

a) konkurs wewnątrzszkolny:

- zajęcie jednego z 3 pierwszych miejsc – celujący
- wynik na poziomie wyższym niż przeciętny – bardzo dobry
- wynik przeciętny – dobry

b) konkurs pozaszkolny:

- awans do etapu rejonowego – celujący
- awans do etapu wojewódzkiego – celujący
- zdobycie tytułu laureata – celujący na koniec roku szkolnego

6. Ćwiczenia praktyczne: przy ocenie bierze się pod uwagę: tempo pracy, wkład pracy w osiągnięciu wyników, umiejętność współpracy w grupie, wartość merytoryczną oraz estetykę.

V. ZASADY USTALANIA OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ

Na ocenę semestralną i końcoworoczną wpływają:

Wskaźniki osiągnięć uczniów
Sprawdziany
Kartkówki
Aktywność na lekcji
Odpowiedź ustna
Praca domowa
Praca samodzielna długoterminowa
Estetyka zeszytu przedmiotowego
Udział w konkursach przedmiotowych

VI. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

1. Na prośbę ucznia lub rodziców nauczyciel udziela informacji ustnej o osiągnięciach ucznia, w szczególnych przypadkach może to być informacja pisemna lub telefoniczna.

2. Zestawienie wszystkich ocen z przedmiotu przedstawia rodzicom wychowawca podczas zebrań.

3. Ocenę semestralną rodzice poznają podczas spotkania w I semestrze, ocena końcoworoczna jest wpisana na świadectwie.

4. W przypadku uzyskania przez ucznia bardzo niezadowolających wyników nauczania nauczyciel umieszcza w zeszyte przedmiotowym informację dla rodziców, z ewentualną prośbą o kontakt. Gdy to nie skutkuje nauczyciel kontaktuje się z rodzicami przez wychowawcę.

VII. ZASADY WSPÓLDZIAŁANIA Z UCZNIEM I RODZICAMI W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA

1. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, potwierdzone pisemną opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniża wymagania edukacyjne. Polega to między innymi na:

- obniżeniu stopnia trudności sprawdzianów, kartkówek, pracy domowej
- zmniejszeniu wymagań co do ścisłości i precyzji wypowiedzi
- zleceniu wykonania prostego zadania o charakterze praktycznym

2. W stosunku do uczniów bez opinii P P-P, ale również osiągających słabe wyniki w nauce nauczyciel:

- stosuje na lekcji pracę na poziomach (praca w grupie z uczniami o podobnym poziomie uzdolnień, zadania łatwiejsze dla uczniów słabszych)
- umożliwia pracę inną techniką
- organizuje pomoc koleżeńską
- koryguje błędy na bieżąco
- motywuje do pracy przez rozmowy z uczniem i jego rodzicami
- zachęca do aktywności pozalekcyjnej

Opracowanie: Patrycja Lipska